

Miljørapport 2007

INNHold

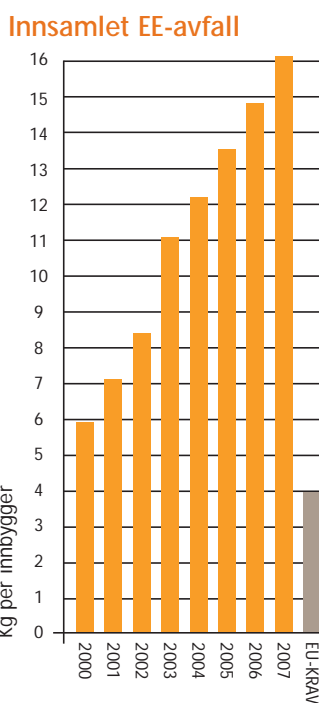
Bare nesten fornøyde	2
Miljøsanering	4
EE-registerets nye utfordringer	5
Europas nye søppelfylling	7
Kildesorteringsguiden	8
Kollektivt miljøvern	9
86% gjenvunnet	10
Miljøskadelig avfall	11
Flytskjema	12
EE-avfall skal ikke i restavfallet	13
Før og etter...	14
Ella Miljøbil stadig på veien	14
Tilbud til kommunene	15
Nytt fra Elretur	16 - 17
Behandlingsanleggene bidrar	18
Tilleggstjeneste fra Elretur	19
Miljøportalen	20-21
Retursystemet	22
Samarbeidspartnere	23
Tilsluttede bedrifter	24

Redaktør:
Guro Kjorsvik Husby,
Markeds- og informasjonssjef,
Elretur AS

Bare nesten fornøyde i Elretur...

I forrige miljørapport berømmet vi SFT for viktige endringer i EE-forskriften. Opprettelse av EE-registeret og innføring av en offentlig godkjenningsordning for returselskapene for EE-avfall har effektivt ordnet opp med gratispassasjerproblemene og i prinsippet skapt et enhetlig grunnlag for konkurranse.

Nå mangler bare at SFT tar innover seg at det også må gjennomføres en myndighetsstyrt økonomisk revisjon av returselskapenes rapporteringer til EE-registeret. Bare da kan returselskapene på et trygt grunnlag gjøre opp seg i mellom for under- eller overopplyselse av innsamlingsplikten i foregående perioder.

Kundene er fornøyde!

Elretur gjennomfører hvert år en omfattende kundeundersøkelse hos våre kunder, som per dags dato er 950 tilsluttede bedriftene. I undersøkelsen stiller vi en rekke spørsmål om hva de synes om retursystemet i sin alminnelighet og tilgjengeligheten og servicegraden til Elretur i særdeleshet.

Svarene avdekker at import- og produsentbedriftene er godt fornøyde med Elretur både som tjenesteleverandør og med informasjonen vi gir til bedriftene.

Det er også stor tiltro blant kundene om at Elreturs kollektive retursystem på en god og effektiv måte løser den enkelte leverandørs forpliktelser ovenfor myndighetene gjennom retursystemets landsdekkende innsamlingslogistikk, ansvarlige miljøsanering og effektive gjenvinning av EE-avfallet.

Jevnt over viser undersøkelsen at miljøgebyrberegningen er forståelig og at det webbaserte rapporteringssystemet Miljøportalen er et greit verktøy å forholde seg til, enten en velger å rapportere egen omsetning i detalj - eller aksepterer bedriftens importtall slik vi mottar disse fra tollvesenet.

Kundeundersøkelsen viser at våre tilsluttede bedrifter også neste år vil være en del av Elreturs retursystem, hvilket vi er godt fornøyde med.

Ambisjon om å innfri forventninger

Forhandlingene om nye vilkår og priser for transport, miljøsanering og ressursforvaltning starter etter sommerferien. Elreturs klare målsetting er å oppnå

Hans Løken
Administrerende direktør

Turid Kibsgård
Administrasjonssekretær

Ole Strøm
Økonomisjef

best mulig priser, hensyn tatt tre vesentlige forhold: volumet vi tilbyr i markedet, den meget positive utvikling av prisene i metallmarkedet og, ikke minst, rasjonaliseringsgevinster fra ny teknologi og behandlingsmetoder av EE-avfall.

Vi tror også våre kunder har mye å hente ved aktivt å integrere retursystemet i sin egen virksomhet. Fra 1. august forsterker vi vår administrasjon med en

ressursperson som nettopp skal informere om potensialet og gjerne lære tilsluttede bedrifters salgskorps hvordan en kan dra nytte av - og tjene på - retursystemets virksomhet i den daglige driften.

Informasjonsmøte 3. juni 2008

Tirsdag 3. juni holder Elretur et informasjonsmøte på Teknisk Museum i Oslo i forbindelse med sin generalforsamling. Alle tilsluttede bedrifter oppfordres til å bli med på dette møtet med spennende foredrag. Programmet er snart på plass, og statssekretæren i Miljøverndepartementet, Heidi Sørensen, kommer for å holde et innlegg. Det samme gjør Tore Killingland, tidligere generalsekretær i Norges Naturvernforbund, i dag i Burson Marsteller, som ansvarlig for selskapets miljøprofilavdeling. Killingland vil gi et innblikk i "grønn

markedsføring", og hvordan man best jobber med dette, samt gi tips om hvordan Elretur kan bidra i denne grønne markedsføringen og omdømmebyggingen. Vi vil også tilby en omvisning på KlimaX utstillingen på Teknisk Museum denne dagen og serverer en lett lunsj. Sett derfor allerede nå av tirsdag 3. juni for å lære mer om Elretur og våre miljøresultater og benytt deg av anledningen til å stille oss spørsmål. Vi tilbyr også en gjennomgang av Miljøportalen og rapporteringen på denne dagen for de som trenger det.

Elretur AS er et landsdekkende, kollektivt, nonprofit returselskap for innsamling, gjenvinning og miljøriktig håndtering av elektrisk og elektronisk avfall. Innsamling og behandling av avfall skjer gjennom egne samarbeidspartnere. Elreturs kunder er bedrifter som har plikter etter avfallsforskriften (EE-forskriften). Dette er bedrifter som importerer, eller i Norge produserer, elektriske og elektroniske apparater.

Guro Kjorsvik Husby
Markeds- og informasjonssjef

Ole Viggo Svendsen
Teknisk sjef

Christine Løvvik
Miljøingeniør

Manuell demontering og
sortering av EE-avfall.

Miljøsanering

For å håndtere kasserte EE-produkter miljøforsvarlig må man på forhånd miljøsanere EE-avfallet før videre maskinell behandling. Det betyr at det på alle behandlingssteder Elretur benytter er en betydelig del manuelt arbeid som utføres.

Miljøsaneringen består i å identifisere og sortere ut de komponentene som inneholder miljøskadelige stoffer. Slike stoffer finner vi blant annet i kretskort, kabler, displayer, batterier, motstandere, TV-er og kompressorer.

EE-produkter består ofte av en kombinasjon av flere standardkomponenter som inneholder miljøskadelige stoffer som kvikksølv, bly, kadmium,

krom og halogenerte stoffer som KFK, PCB, PVC og bromerte flammehemmere, i tillegg til asbest og arsen. Disse miljøskadelige stoffene sorteres ut som farlig avfall.

Miljøsaneringen krever manuell demontering og sortering av fagkyndige personer, som gjennom grundig opplæring og erfaring vet hvilke produkter det er nødvendig å være spesielt oppmerksomme på. Det finnes ikke tilgjengelig kommersiell, maskinell teknologi for å utføre dette på en miljøforsvarlig måte i dag, og sannsynligheten for at man kan erstatte den kunnskapen og erfaringen behandlingsoperatørene sitter på med maskiner i nærmeste fremtid er foreløpig liten.

Gratispassasjerene er historie, men nye utfordringer venter EE-registeret

Etter at EE-registeret ble satt i drift i 2006 er gratispassasjerenes tid mer eller mindre historie. Elretur med sine tilsluttede bedrifter er svært fornøyd med innsatsen gjort av EE-registeret i den forbindelse, men ser at det nå står nye utfordringer og banker på døren.

For at konkurransevilkårene skal være like for alle godkjente returselskaper for EE-avfall er det viktig at EE-registeret eller Statens Forurensingstilsyn etterkontrollerer tallene som innberettes av de godkjente returselskapene. Norge er et langstrakt land og det er ikke lønnsomt å hente EE-avfall ytterst på Porsangerhalvøya eller i Sogndal i Sognefjorden. Det er heller ikke lønnsomt å miljøsanere tv-skjermene og datamonitorer, overskuddet ligger i vaskemaskiner og komfyrer.

Alle godkjente returselskaper for EE-avfall har et krav i lovverket om å hente EE-avfall i hele Norge. Alle godkjente returselskaper for EE-avfall skal også samle inn og miljøsanere EE-avfall tilsvarende produktgruppene de er pålagt gjennom importen/produksjonen fra sine tilsluttede bedrifter.

I år som i fjor viser Elreturs undersøkelse blant sine tilsluttede bedrifter at de har stor tillitt til at Elretur gjør det selskapet er pålagt og lover med hensyn til innsamling, miljøsanering og rapportering til myndighetene. Den tillitten er vi i Elretur meget fornøyd med å ha opparbeidet, og vi vil fortsette med det viktige arbeidet vi gjør - uten å ta snarveier eller finne lettvinde løsninger for å komme i mål.

Vi samler inn EE-avfall i absolutt hele Norge, og er 100 % tro mot lovverket som regulerer returselskapene for EE-avfall. At vi alltid har vært landsdekkende og at vi alltid har

hentet mer enn vi strengt tatt behøver i forhold til forpliktelsene våre, er årsaken til at vi i dag har denne tillitten blant våre tilsluttede bedrifter - og derfor vil vi også fortsette på denne måten.

Tallenes tale viser at det er mulig å oppfylle regelverket knyttet til returselskaper for EE-avfall med en kortsiktig minimumsinnsats som akkurat oppfyller lovverket - men for våre tilsluttede bedrifter og miljøets del, mener vi det er viktig å gjøre mer.

Derfor vil Elretur fortsette som vi har gjort i snart ti år. Vi tar miljøansvar - i hele Norge. Slik har vi oppnådd den tillitten våre tilsluttede bedrifter har vist oss i kundeundersøkelsen vår, og slik vil vi fortsette å arbeide for miljøet.

Men, vi krever også av tilsynsmyndighetene at de kontrollerer alle andre returselskaper for EE-avfall for å være sikre på at også de følger regelverket gitt av myndighetene.

Gratispassasjerene er historie, men EE-registeret er ikke ferdige med jobben sin enda.

Nina Jetmundsen og Olav Rønningen i EE-registeret.

Afrika og Kina – Europas nye søppelfylling for EE-avfall!

Brukt og miljøfarlig elektronisk avfall havner på søppeldynger i Vest-Afrika, forteller nyhetstjenesten Danwatch som har dokumentert fyllinger med blant annet PC'er og TV-skjermer i Ghana og Nigeria. National Geographic skriver om EE-avfallet som eksporteres til Kina og har bilder av små barn som sitter og sorterer ledninger og metaller.

Bildene og rapportene er oppsiktsvekkende og skaper debatt. Er det slik at EE-avfallet som samles inn i Norge også havner slike steder, er et spørsmål som stadig oftere dukker opp, både fra journalister, miljøvernere og forbrukere.

Elretur sender ikke avfall til Afrika eller Kina. Av de nesten 76 000 tonnene EE-avfall Elretur samlet inn i 2007 ble 42 % værende i Norge og sluttdisponert her – altså smeltet om til ny råvare. 31 % av avfallet fikk sin sluttdisponering i EU/EØS. Av de mengdene som ikke ble sluttdisponert i EU/EØS ble 3 tonn sendt til Kina, og 2,1 tonn til India. Da er det materialer som er ferdig miljøsanert og omsettes i gjenvinningsmarkedet som sekundære råstoffer. Når et materiale er ferdig miljøsanert er de miljøskadelige stoffene i produktet fjernet. Det Elretur sender til Asia er altså ikke lenger et EE-avfall, men et sekundært råstoff som smeltes om og blir til nye produkter.

Årsakene til at gamle PC'er og TV-skjermer sendes halve kloden rundt er økonomiske. Sølv, gull, kobber og andre verdifulle metaller i EE-avfall gjør dette til en ettertraktet vare. Det er gode penger å tjene på å brenne ledninger for å få tak i de strømførende verdifulle metallene for fattige i Afrika. Dermed kommer helsefaren i andre rekke.

Den viktigste grunnen til at EE-avfall skal miljøsaneres er de farlige stoffene som slike produkter inneholder. Bly, kvikksølv, arsenikk, kadmiium og beryllium er noen av miljøgiftene som er skadelige for oss, og som finnes i EE-avfall. Disse stoffene må fjernes fra avfallet slik at de ikke kan gjøre skade på mennesker og dyr. Miljøgiftene er ikke skadelige så lenge de er i produktene i den daglige bruken. Det er når TV-skjermen knuses at det er fare for at blyet i glasset kan forgifte oss, og slik er det med de andre miljøgiftene også.

Elretur er ikke engstelig for at EE-avfallet vi samler inn ender opp i Afrika eller Kina som miljøbomber der. Råstoffene fra avfallet derimot kan selges rundt om i hele verden, men da er det ressurser det er snakk om – ikke forsøplende EE-avfall fullt av miljøgifter.

Kilder: National Geographic 1/08, Dagsavisen 28.02.08, Greenpeacerapporten *Not in our backyard*, www.Danwatch.no
Her havner det elektroniske avfallet 27.02.2008.

Kobber er en sekundær råvare fra EE-avfall.

Informasjonsplikten løses med kildesorteringsguiden

Importører av EE-produkter har mange lover å forholde seg til. Produktforskriften sier det skal informeres om innholdet i produktene, Avfallsforskriften forteller om avfallshåndteringen, Regnskapsloven sier at det i årsberetningen skal stå noen linjer om miljø, mens Miljøinformasjonsloven sier at hvem som helst skal kunne spørre om det meste som er knyttet til miljøspørsmål rundt selskapet. Alt viktig sett fra et miljøståsted, men utfordrende i forhold til kapasitet og også kunnskap for hvert enkelt selskap og bedrift.

Avfallsforskriften § 1-12

Produsent skal i alt sitt salgs- og informasjonsmaterieell og for øvrig der det er hensiktsmessig, informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall. Det må fremgå hvor de aktuelle EE-produktene bør leveres ved kassering, at de inngår i et system for retur og gjenvinning og at de tas imot vederlagsfritt.

Kildesorteringsguide

Vi tror at våre tilsluttede bedrifter har behov for å publisere informasjon om sortering og levering av avfall fra egne produkter på sine egne nettsider, og derfor vil Elretur i løpet av 2008 tilby alle sine tilsluttede bedrifter vederlagsfri tilgang til en kildesorteringsguide som skal hjelpe forbrukere til å finne ut hvor de skal levere utrangerte EE-produkter.

Guiden vil ikke kun omhandle EE-avfall, men alt avfall som skal kildesorteres, deriblant også emballasjen til EE-produkter.

Det vil være opp til hver enkel bedrift om man vil ha eget design på denne søkemotoren og disse nettsidene, og dersom man ønsker det kan man koble egne produktnavn opp mot denne søkemotoren. I praksis betyr det at man ville kunne skrive Ipod, Tivoli dab, X-box, Walkman eller Mocca master og få beskjed om at dette er EE-avfall som skal kastes hos nærmeste forhandler eller på den kommunale mottaksstasjonen med adressehenvisning.

Elretur samarbeider med stiftelsen LOOP om denne kildesorteringsguiden. Så snart guiden er klar sendes det ut mer informasjon om mulighetene som ligger i guiden, og informasjon om hvordan man kan integrere dette på sine egne nettsider.

Kollektivt miljøvern

Gjennom tilslutningen til Elretur AS er alle våre tilsluttede bedrifter med på et viktig kollektivt miljøvernarbeid. Innsamlingen, miljøsaneringen og den forsvarlig sluttbehandlingen av nesten 76 000 tonn EE-avfall i 2007 gir enorme miljøgevinster.

Importørene og produsentene av EE-produkter finansierer returordningen Elretur gjennom et miljøgebyr som belastes nye produkter. I 2007 fikk Elretur AS nesten 200 nye tilsluttede bedrifter, og vi har nå 930 bedrifter tilknyttet retursystemet vårt. Det er en oversikt over alle Elreturs tilsluttede bedrifter bakerst i denne rapporten.

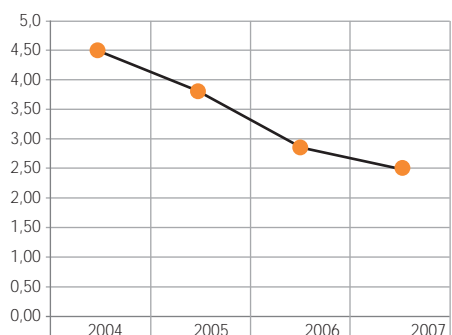
Elretur er et non-profit selskap som ikke skal tjene penger og derfor går miljøgebyret i sin helhet til å drifte retursystemet. Vi har heller ingen innmeldingsavgift eller faste årlige kostnader. Det er heller ikke av betydning om du er stor eller liten i

systemet – miljøgebyrene er de samme for alle.

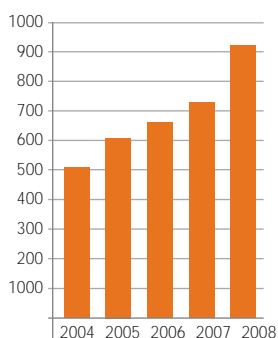
Den kollektive tankegangen tilsier at kostnadene på hvert enkelt medlem blir lavere når medlemsmassen i Elretur øker - det blir flere å dele regningen på. Selv om Elreturs innsamlingsmengder er triplett siden oppstart, viser grafen nedenfor et ubetinget positiv bilde av Elreturs kostnadsutvikling.

Stordriftsfordelen er et av punktene avgjørende for denne utviklingen, det samme er vår erfaring. Etter snart ti års drift har vi kunnskaper om innsamling, avfallsmengder og avfallstyper som gjør at vi med stor grad av sikkerhet kan forutsi kostnader knyttet til retursystemet. Som tilsluttet bedrift til Elretur AS garanterer vi at du ikke behøver å engste deg for overraskelser innen prisutvikling på miljøgebyrene eller vår oppfyllelse av lovverket knyttet til innsamling og behandling av EE-avfall.

Elreturs kostnadsutvikling

Elreturs medlemsutvikling

“Både miljøet og de økonomiske drivkreftene i samfunnet er vinnere ved materialgjenvinning”

“37 000 tonn med jern og stål ble gjenvunnet fra EE-avfallet som kom inn i Elreturs retursystem.”

Nesten 86 % av alt EE-avfallet ble gjenvunnet!

Mer enn tre fjerdedeler av det Elretur samlet inn i 2007 er gått til materialgjenvinning. Det betyr at metaller smeltes ned og blir til metaller i nye produkter, plasten likeså. 6200 tonn gikk til energiutnyttelse. Noen av miljøgiftene er havnet på deponi og over 700 tonn er termisk destruert slik at stoffene ikke kan gjøre skade på miljøet rundt oss.

Hele 37 000 tonn med jern og stål ble gjenvunnet fra EE-avfallet som kom inn i Elreturs retursystem. Dessuten ble blant annet 6000 tonn CRT-glass, glass fra TV-er og PC-skjermer, og 2000 tonn plast materialgjenvunnet.

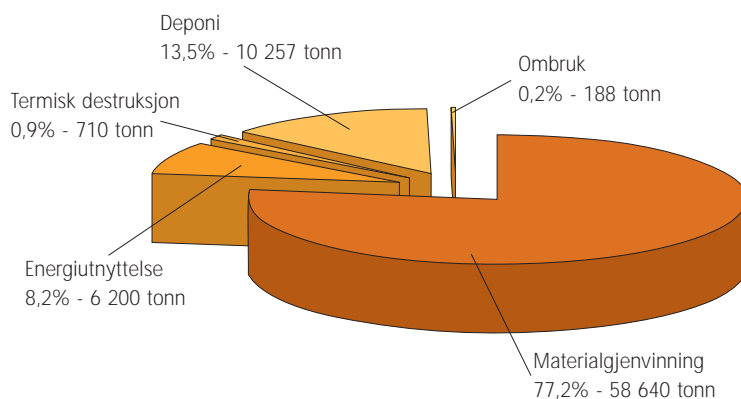
Enorme gevinster ved gjenvinning

Utvinning av metaller gjennom gruvedrift etterlater seg varige og skadelige fotavtrykk i naturen. Utvinning av slikt jomfruelig materiale krever fjerning av overliggende lag med jord og stein, og lager dype sår i naturen. Den massen som blir fjernet blir i liten grad utnyttet til noe og skaper dermed enorme avfallsmengder med tilhørende transporteringsbehov og disponeringsproblemer.

Samtidig bidrar utvinning av jomfruelige metaller til et enormt energiforbruk. Utvinningsprosessen bidrar også til drivhuseffekten på grunn av at energikilden som regel er fossilt brensel. I prosessen utskilles metaller fra malmen og samtidig forårsaker den store utslipp av miljøgifter som cyanid, kvikksølv og svovelsyre.

Økonomisk er det altså mye mer lønnsomt å gjenvinne metaller enn å utvinne nye fra naturens side - hvilket fører til at både miljøet og de økonomiske drivkreftene i samfunnet er vinnerne ved materialgjenvinning.

Disponering av EE-avfall 2007

Miljøskadelig avfall

EE-avfallet som samles inn gjennom Elretur blir først demontert og miljøsanert. De mest miljøfarlige stoffene og komponentene fjernes og blir enten lagt på sikre deponier eller destruerte, men selv komponenter fra dette avfallet kan gjenvinnes.

85,6 prosent
gjenvunnet!

Av mengden plast med bromerte flammehemmere går hele 75 % til energiutnyttelse, mens størstedelen av CRT-glasset går til materialgjenvinning. Den tredje største typen miljøskadelig avfall, kretskortene, går til material- og energigjenvinning, mens komponentene med asbest, beryllium, kvikksølv og NH₃ gass alle ender opp på spesielt sikrede deponier.

Regnestykket for miljøskadelig EE-avfall er at mer enn 70% går til materialgjenvinning eller energigjenvinning, 20% går til termisk destruksjon mens under 10% legges på deponi.

De miljøskadelige stoffene som finnes i EE-avfallet Elretur samler inn gjøres i større og større grad om til å bli en ressurs, og det er vi meget fornøyde med. Det jobbes kontinuerlig med å utnytte avfallet enda mer - slik at miljøgevinstene skal bli enda større.

Innsamlede miljøskadelige stoffer 2007

● Plast med bromerte flammehemmere	1557 tonn
● Urenset CRT glass	889 tonn
● Kretskort	532 tonn
● Oljeholdige komponenter	176 tonn
● Batterier	138 tonn
● Ozonnedbrytende KFK-gasser	113 tonn
● Tonerkassetter	87 tonn
● Asbest	39 tonn
● Kondensatorer med PCB/PCT	22 tonn
● Komponenter med beryllium	4 tonn
● NH ₃ -gass	2,5 tonn
● Komponenter med kvikksølv	2,5 tonn

Elreturs innsamlede avfallsmengde tilsvarer et tårn med EE-avfall mer enn 4 ganger så høyt som Oslo Plaza. 85,6% av dette tårnet gjenvinnes!

Bakgrunn for ordningen

Norge er et foregangsland når det gjelder innsamling og miljøriktig gjenvinning av elektrisk og elektronisk avfall. Bransjeavtalen, som ble inngått mellom Miljøvern-departementet og sentrale bransjeorganisasjoner den 16. mars 1998, har som formål å forebygge og redusere miljøproblemene forårsaket av kasserte elektriske og elektroniske produkter.

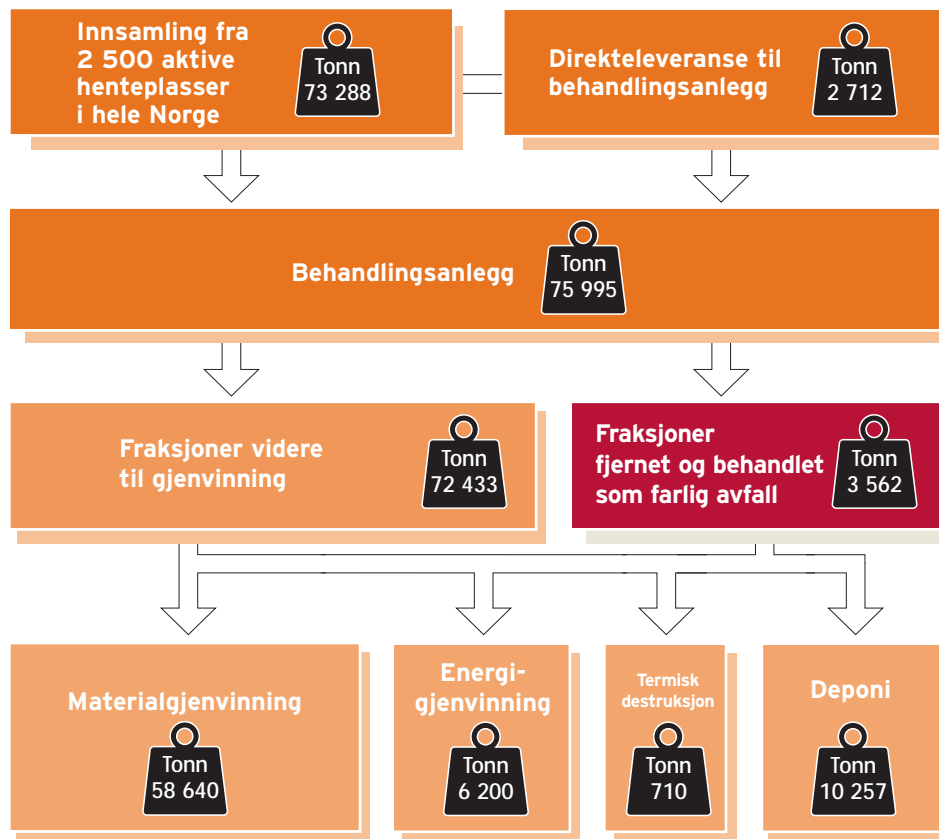
Bransjeorganisasjonene påtok seg et såkalt produsentansvar for at det ble etablert et landsdekkende returtilbud for alt EE-avfall med virkning fra 1. juli 1999. Leverandør-organisasjonene opprettet til dette formål returselskapene Hvitevareretur AS, Elektronikkretur AS og RENAS. De to førstnevnte er fra 1. april 2005 slått sammen til Elretur AS.

EE-forskriften

EE-forskriften, eller forskrift om elektrisk og elektronisk avfall av 16. mars 1998 er utgangspunktet for hele retur-systemet. Her tillegges blant annet produsenten, kommunene og forhandlerne ansvar i forbindelse med retur av EE-avfall. Produsentene har blant annet ansvar for å sørge for retur og miljøriktig gjenvinning av kasserte EE-produkter tilsvarende sin markedsandel.

Fra innsamling til gjenvinning 2006

I 2007 ble det samlet inn nesten 76 000 tonn eller 16,2 kilo per innbygger EE-avfall for miljøriktig gjenvinning. 3 562 tonn ble fjernet og behandlet som farlig avfall.

Vet alle at EE-avfall ikke skal i restavfallet?

94 % av Norges befolkning vet om returordningen for EE-avfall – men bare halvparten av befolkningen har benyttet seg av ordningen det siste året.

Elretur undersøker årlig folks kjennskap til returordninger generelt, og returordninger for EE-avfall spesielt. For hvert år blir det flere og flere som har kunnskaper om returordningen for EE-avfall – at dette ikke skal i søppelbøtta under vasken, men alt for mange bryr seg ikke når det kommer til stykket.

Smått er utfordringen

Kjøleskapene, komfyrene og Tv-er kommer inn i returordningen for EE-avfall, det er det småelektriske som er utfordringen. Småelektriske apparater er produkter som passer i søppelbøtta under vasken. 16 % av de spurte i undersøkelsen foretatt av Visendi kaster småelektriske apparater i søppelbøtta istedenfor å levere det tilbake til en forhandler eller en kommunal mottaksstasjon. Dette er nedslående resultater, og tatt i betraktning at salget av småelektrisk produkter økte mest i 2007 med hele 16 % (tall fra Stiftelsen Elektronikkbransjen) betyr det at utfordringen med å få dette avfallet inn i returordningen for EE-avfall i alle fall ikke blir mindre med årene.

Ungdommen er fortsatt verstingene!

Tre av fire personer i aldersgruppen 16-24 år benytter seg ikke av returordninger for EE-avfall når de kaster sine elektriske og elektroniske produkter. Foreldregenerasjonen til denne aldersgruppen derimot er på topp når det gjelder å levere

EE-avfall tilbake til forhandler og kommunale mottaksstasjoner. Av de som er 45 år og eldre er det 63 % som benytter seg av returordningen.

EE-avfall på avveie

Når man sammenstiller en del gjennomsnittstall, får man et bilde av at det er mye som havner steder det ikke skal, selv om vi som forbrukere vet bedre:

- I gjennomsnitt kaster hver av oss 16,2 kilo EE-avfall i 2007. Dette er EE-avfall som er kommet inn i returordningen, ikke det som er gått i søpla under vasken.
-
- Et røft anslag ved sammenstillinger av analyser av restavfall fra Stavangerregionen, Grenlandsregionen, Kristiansandregionen og Oslo sier at hver av oss kaster gjennomsnittlig ca 2 kg EE-avfall i søppelbøtta årlig. Det betyr at 9474 tonn EE-avfall er kastet rett i søppelbøttene og dermed ikke blitt sanerte for miljøgifter.

En av grunnene til at det er så viktig å få inn de elektriske småapparatene i retursystemet er at de inneholder mye metall, og dermed er miljøgevinsten ved å sanere og gjenvinne disse produktene ekstra stor.

Lagres i hjemmet

Hele 15 % av oss lagrer gamle mobiltelefoner, fjernkontroller, barbermaskiner, elektriske tannbørster og andre småapparater i hjemmene våre. Det i seg selv er ikke miljøskadelig, bare det blir levert til forhandler når det en dag ikke virker eller vi ikke har bruk for det lengre.

“9474 tonn EE-avfall er kastet rett i søppelbøttene og dermed ikke sanert for miljøgifter”

Undersøkelsen er foretatt av Visendi på vegne av Elretur As. Et landsrepresentativt utvalg på 1062 personer (fra 18-87 år) har svart på den elektroniske spørreundersøkelsen.

Med klemgaffel

Med magnet

Før og etter...

Oslo Ren har gått tatt konsekvensen av at vanlige trucker med klemgaffler ikke er særlig egnet til å løfte hvitevarer og har gått til innkjøp av en truck som bruker magnet som verktøy for å løfte hvitevarene. Går det hull på et kjøleskap som inneholder KFK-gasser, lekker nemlig disse ut og skader ozonlaget. Dette unngår man ved å løfte uten å

klemme, og miljøgevinsten blir meget store ved å bruke slikt utstyr.

Teknisk sjef i Elretur AS, Ole Viggo Svendsen, understreker at det er viktig fra et miljøsynspunkt at de store hentestedene og mottakspiktige av slikt EE-avfall er i stand til å laste dette inn i containere på en effektiv og ikke minst skånsom måte.

“117 kommuner og 38 515 elever ble undervist av Ella Miljøbil i 2007”

Elretur har også i 2007 samarbeidet med Ella miljøbil om opplæring og undervisning av skoleelever rundt om i hele landet. Holdningsskapende arbeid om miljø samt kunnskap om riktig behandling av kasserte EE-produkter er grunnleggende for at dagens ungdom ikke skal kaste blant annet ødelagte MP3-spillere sammen med det vanlige restavfallet.

I 2007 har Ella Miljøbil vært innom totalt 117 kommuner og undervist 38 515 elever. Ved årsskiftet 2007/2008 hadde Ella totalt undervist 209 545 elever siden oppstart.

Ved siden av undervisningen fungerer Ella Miljøbil også som en kommunal mottaksstasjon for EE-avfall og farlig avfall på de stedene bilen er innom. I 2007 ble det samlet inn godt over 75.000 kg EE-avfall (småelektronikk) og ca 50.000 kg med farlig avfall.

Hans Petter Nissen, fungerende daglig leder i Ella Miljøbil, forteller at miljøbilen er populær rundt om i landets kommuner og at trailerne er booket opp for nesten hele innværende år.

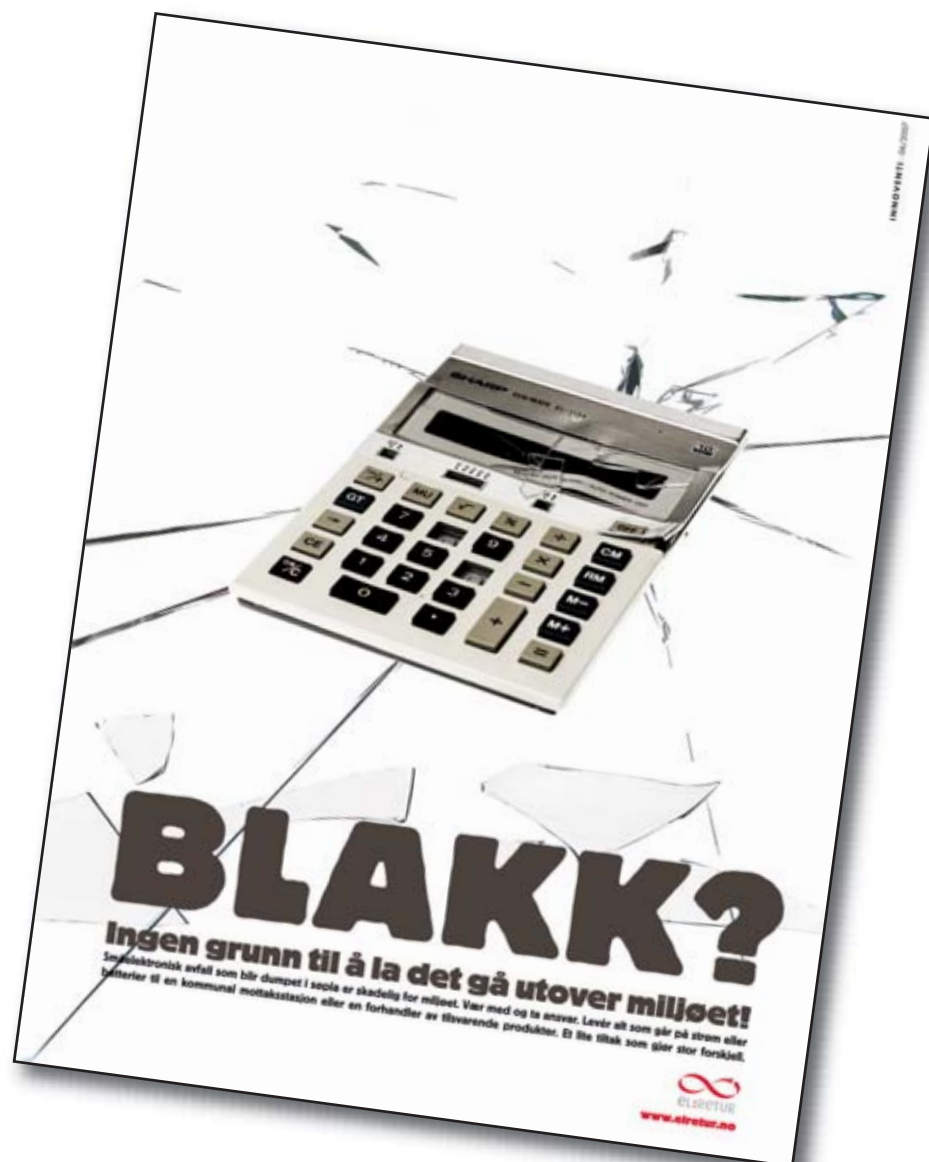
Tilbud til alle kommuner og interkommunale renovasjons-selskaper

Elretur har i flere år tilbudt bilder, plakater og annet reklamemateriell til alle som har bruk for det gjennom våre nettsider www.elretur.no. Kommuner og interkommunale renovasjons-selskaper har benyttet seg av materialet vi har liggende, men også journalister finner bilder de kan benytte til artikler i vår gratis billedatabase.

Høsten 2007 gjorde vi ferdig en ny kampanje med fokus på småapparater. Elretur har sendt ut

informasjon om denne kampanjen til samtlige kommuner vi har småapparatavtale med. Gjennom å tilby ferdige kampanjer håper vi det skal bli enda lettere å sette fokus på EE-avfall.

Informasjonsmaterialet kan lastes ned fra nettsidene våre ved å gå inn på lenken med "Innsamling småapparater".

Plukkanalyser!

Dersom dere har liggende plukkanalyser eller holder på med slike nå, så send oss gjerne en kopi når arbeidet er ferdiggjort. Det er meget aktuell informasjon for oss i Elretur å se hvilke mengder EE-avfall som faktisk ender opp sammen med restavfallet.

Avfalls-konferansen

Kom innom standen vår på Avfallskonferansen i Fredrikstad i juni for å snakke mer om EE-avfall, småapparat-avtalen, status ute på de kommunale mottaksstasjonene og sist men ikke minst for å bli bedre kjent med oss i Elretur AS.

Nyhetsbrev

Husk å melde deg på som mottaker av Elreturs nyhetsbrev. Det kommer ut 6 ganger per år, og inneholder aktuell informasjon om innsamlingsresultater, kampanjer og nyheter. Send en e-post til guro@elretur.no for å motta nyhetsbrevet.

Elretur tar alt EE-avfall

En tilslutning til Elretur løser produsentansvaret for deg som importør av EE-produkter – innen alle kategorier. Tidligere var Elretur et returselskap for elektriske og elektroniske artikler innen forbrukersegmentet. Nå tilbyr Elretur også sine tjenester innen næringsselektroavfall. Dersom du har spørsmål rundt Elreturs utvidelse av sitt tilbud som returselskap for EE-avfall, ta gjerne kontakt.

Tips! Regnskapsloven § 3-3a

... Det skal opplyses hvilke miljøvirkninger de enkelte forhold ved virksomheten gir eller kan gi, samt hvilke tiltak som er eller planlegges iverksatt for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

Når årsrapporten skal forfattes, ta med noen linjer om tilknytningen til Elretur AS – og vis til innsamlingsmengdene, gjenvinningsresultatene og fjerningen av miljøgifter som Elretur gjør på vegne av din bedrift.

Informasjonsmøte

Elretur inviterer alle sine tilsluttede bedrifter til informasjonsmøte mandag 3. juni på Teknisk Museum ved Frysja i Oslo. Vi kommer tilbake med informasjon om program i mai, men oppfordrer alle til å sette av dagen for et kunnskapsløft om miljøarbeidet vi gjør, samt andre spennende foredrag som kan være nyttige å ha med seg i hverdagen.

Elreturs nyhetsbrev

Elretur sender ut flere nyhetsbrev i året som alle som ønsker kan abonnere på. Nyhetsbrevet kommer ut på norsk og engelsk, og inneholder saker aktuelle for tilsluttede bedrifter, kommuner Elretur har avtale med, myndighetene og pressen. Ønsker du å motta Elreturs nyhetsbrev, send en e-post til guro@elretur.no

Vis dine kunder at du også tar ansvar for emballasjen!

Alle Elreturs tilsluttede bedrifter har et kollektivt medlemskap i Grønt Punkt Norge. Gebyrene for emballasjen er inkludert i miljøgebyrene til Elretur, og dette godet tilbys alle som oppfyller følgende kriterier:

- Selskapets import til eller produksjon i det norske markedet inneholder minimum (målt i vekt) 60% elektriske og elektroniske produkter.
- Selskapets totale import/produksjon til Norge uavhengig av produktkategori, overstiger ikke 500.000 kilo nettovekt.

Miljøsertifikat

Har du fått miljøsertifikat fra Elretur? Hvis ikke kan du gå inn på Miljøportalen og laste det ned. Bruk miljøsertifikatet aktivt for å vise at du er med og tar hånd om EE-avfall og dermed også miljøet!

Fylkesoversikt over Elreturs innsamlingsresultater 2007

Fylke	Mengde [tonn]	Kg/innb.
Østfold	4 666	17,8
Akershus	8 694	17,1
Oslo	6 402	11,7
Hedmark	3 189	16,9
Oppland*	3 723	20,3
Buskerud	3 761	15,2
Vestfold	4 178	18,7
Telemark	2 865	17,2
Aust-Agder	1 489	14,2
Vest-Agder	3 050	18,6
Rogaland	6 751	16,7
Hordaland	7 021	15,4
Sogn og Fjordane	1 652	15,6
Møre og Romsdal	3 682	15,0
Sør-Trøndelag	4 776	17,1
Nord-Trøndelag	2 288	17,7
Nordland	4 184	17,8
Troms	2 494	16,2
Finnmark	1 133	15,6
Sum	75 995	16,2

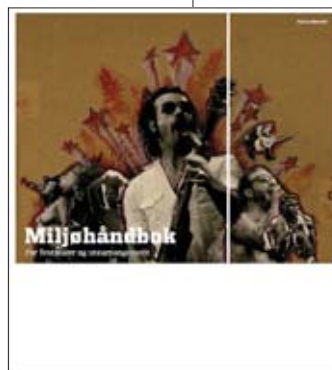
* Inkl. mengde fra Oslo levert direkte til anlegg på Gjøvik

Samarbeid med Avfall Norge

Sammen med Avfall Norge, Statens Forurensings- tilsyn og Norsk Forening for Farlig Avfall jobber Elretur for å gjennomføre en stor kampanje for farlig avfall i 2008. Kampanjen vil starte høsten 2008 og gå inn i 2009. Det vil komme mer informasjon om kampanjen etter sommeren. Elretur og de andre samarbeidspartnerne vil blant annet kjøre reklamekampanjer, sende ut presse- meldinger og nyhetsbrev, samt legge ut informa- sjon på egne nettsider når kampanjen starter. Kampanjen vil også ha en egen nettside hvor det vil være mye og god informasjon om farlig avfall og EE-avfall.

Elretur sponser Miljøhåndboka

Øyafestivalen, i samarbeid med GRIP og Norsk Rockforbund, ga i 2004 ut en miljøhåndbok for festivaler og utearrangementer. Miljøhåndboka er et verktøy for arrangører innen alle genrer som vil gjøre en ekstra miljøinnsats. Den er enkel og konkret, og den forklarer hvordan miljøarbeid kan organiseres og hvilke tiltak som kan gjøres. Her får festivaler råd om alt fra innkjøp og avfallshånd- tering til oversikt over leveran- dører av miljøvennlige produkter og tjenester. Elretur har valgt å være med i den nye og reviderte Miljøhåndboka som kommer ut til sommerens festivaler. Vi informerer om at EE-avfall ikke skal i restavfallet, men leveres tilbake til forhandler eller en kommunal mottaksstasjon!

Tilleggstjenester fra Elretur

Godkjent løsning!

Elretur har gjennom sitt oppkjøp av Alternativ Data AS gjort det enklere for sine kunder å bli kvitt sitt gamle datautstyr. Elretur og Alternativ Data sørger for henting, sikker sletting og miljøvennlig behandling av det som skal gjenvinnes, samt en god pris på det som kan brukes på nytt. Alt ikke-brukbart datautstyr blir sendt til gjenvinningsanleggene. Elretur benytter seg av – for miljøriktig sanering og gjenvinning av EE-avfallet.

Norsk løsning!

– Mye av datautstyret som skiftes ut på arbeidsplasser i dag er i en slik stand at det kan brukes om igjen i den norske skolen, sier daglig leder Inge Scheen Raaholt i Alternativ Data. Alternativ Datas Skole-PC-ordning har siden 1999 levert nærmere 100 000 brukte PC-er til skoler i hele landet, og dermed bidratt til at PC-tettheten i skolen har økt betraktelig – ved hjelp av brukte datamaskiner.

Sikker løsning!

Det utstyret som ikke kan brukes på nytt, må allikevel håndteres med hensyn til sikkerhet og miljø. Alternativ Data henter, sletter, tester og rapporterer både funksjonelt og defekt utstyr – alt for at du skal være sikker på at ingen kan hente ut informasjon fra din gamle datamaskin.

Fordeler ved miljøsam arbeidet mellom Elretur og Alternativ Data:

- Gratis henting av brukbart utstyr
- Sikker sletting
- Sikring av verdier
- Muligheter for økonomiske fordeler ved ombruk
- Forskriftsmessig og miljøvennlig behandling av det som skal gjenvinnes
- Landsdekkende tilbud

For mer informasjon se www.alternativdata.no

Miljøportalen

Gretes Tips

- Les brukerdokumentasjonen
- Bruk hjelpefunksjonene (lyspære)
- Bruk søkefunksjonen
- Les feilmeldingene nøye
- Utnytt funksjonaliteten i systemet
- Etablér gode interne rapporteringsrutiner
- Husk å godkjenne sluttrapporten
- Vedlikehold systemet hvis endringer i produktomfang og vekter
- Vær oppmerksom på differensierte gebyrer på enkelte produkter
- Utpek en person som kan være back-up på systemet
- Oppdatér brukedata ved endringer
- Benytt deg av vårt kurstilbud!

Miljøportalen er Elreturs nettbaserte rapporteringsverktøy for produsenter og importører av EE-produkter. Portalen skal ivareta rapporteringsbehovet til det offentlige i henhold til krav i EE-forskriften samt danne grunnlaget for riktig beregning av miljøgebyr. Alle Elreturs tilsluttede bedrifter har tilgang til Miljøportalen og du finner blant annet informasjon om miljøgebyrsatser, importdata for din bedrift, meldinger om endringer og rapporter inne på disse nettsidene.

Produktgrupper

Miljøportalen gir en oversikt over alle produkter som ligger innenfor Elreturs ansvarsområde, og omfatter i dag alle 14 produktgrupper i forskriften. Alle EE-produkter er definert med et tolltariffnummer og er tilordnet disse gruppene. I Miljøportalen er tolltariffnummeret knyttet til en priskode. Priskoden angir miljøgebyrsats i kr/kg eller kr/stk avhengig av type produkt. En priskode kan omfatte mange ulike tolltariffnummer, men ett tolltariffnummer kan kun knyttes til en priskode. Miljøgebyret reflekterer kostnaden knyttet til innsamling og behandling av de ulike produktene når disse ender som avfall.

Rapportering

Grete Astad jobber for Elretur med support til brukerne av Miljøportalen. Astad er selvstendig næringsdrivende og jobber daglig med tolltekniske problemstillinger knyttet til import og eksport av varer. Etter

to år med drift av Miljøportalen har hun god oversikt over hva som er utfordringene knyttet til bruken av rapporteringsverktøyet.

- Elreturs tilsluttede bedrifter rapporterer salget av EE-produkter for perioden innen gjeldende frister. Mange av de større bedriftene er flinke til å utnytte mulighetene til forenklinger som ligger i systemet, forteller Astad. - Min erfaring viser at etablering av eget vareregister letter rapporteringen, og gir bedriften en god oversikt over gebyrpliktige produkter i eget produktsortiment. Det er også viktig at én person er ansvarlig for at vareregisteret oppdateres ved endringer i produktomfang og nettovekter, fortsetter Astad. Hun forteller at gangen i rapporteringen for større bedrifter oftest er at salgstallene for perioden hentes ut fra eget salgssystem og lastes opp i portalen før den endelige rapporten godkjennes av den personen som er brukeradministrator i bedriften.

Bedrifter med færre produkter vil også finne løsninger som ivaretar rapporteringsbehovet på en enkel måte i Miljøportalen. Astads erfaring er at den største utfordringen for mange mindre bedrifter ligger i arbeidet med å legge produktene inn i riktig gruppe. - Med min kjennskap til tolltariffen er det forholdsvis enkelt å guide i riktig retning. Mange er ikke kjent med tolltariffen og reglene for klassifise-

ring av varer. Dette kan vanskeliggjøre arbeidet med rapporteringen, sier Grete Astad.

Beregningsgrunnlag

Elretur mottar månedlig importdata fra Statistisk Sentralbyrå for alle tilsluttede bedrifter. Disse tallene blir overført til portalen, og kan benyttes som en kontroll mot egne salgstall. For de bedriftene som ikke selv rapporterer, vil importdata danne grunnlaget for beregningen av miljøgebyret. Elreturs erfaringer viser at kvaliteten på fortollingsarbeidet varierer sterkt.

- I utgangspunktet er tolltariffnumrene lite egnet som grunnlag for en inndeling av gebyrpliktige produkter, sier Grete Astad. - Dels fordi ett og samme tolltariffnummer kan omfatte produkter både med og uten elektronikk, og dels fordi det skjer mange feilfortollinger hvor feil tolltariffnummer og nettovekt resulterer i til dels store feil. Min oppfordring til Elreturs tilsluttede bedrifter er å registrere seg som brukere i Miljøportalen og etablere gode rutiner for rapportering. Riktig rapportering resulterer i riktig beregningsgrunnlag for miljøgebyr, og dermed unngås unødig bruk av ressurser i form av mange omberegninger, sier Grete Astad.

Partnerrapportering

Elretur opplever at flere utenlandske produsenter ønsker å ta ansvar for miljøgebyrinnbetalingene for

sine produkter ovenfor norske importører. Dette for å sikre seg at de tar et miljøansvar for alle sine produkter som blir distribuert i det norske markedet, også den andelen som blir importert av selvstendige importører. Elretur har derfor valgt å utvikle en rapporteringsløsning for dette i Miljøportalen. Tilbudet forutsetter at både produsent og importør er tilsluttet Elretur, og at disse har inngått en tilleggsavtale om partnerrapportering. Miljøportalen finnes både på norsk og engelsk, noe som forenkler rapporteringen for bedrifter som opererer i flere land.

- Det kan være god økonomi å ta en rask sjekk på mottatte tolldata før rapporteringsfristens utløp, sier Elreturs supportansvarlige Grete Astad. - Importør bør også ta kontakt med sin speditor for å sikre seg at varene blir innfortollet på korrekt tolltariffnummer.

Styret i Elretur AS

Styreformann
Advokat dr. juris
Bjørn Stordrange
Steenstrup
Stordrange

Daglig leder
Synnøve Bjørke
Elektronikkbransjen

Generalsekretær
Per Morten Hoff
IKT Norge

Leder for
næringspolitikk
Arve Aasmundseth
Abella

Miljørådgiver
Kjell Markhus
IBM Norge AS

Daglig leder
Hein W. Barthold
Pioneer Norge AS

Adm. dir.
Runar Jacobsen
AM Hvitevarer AS

Adm. dir.
Jan Fredrik Hagen
AS Wilfa

Retursystemet

Eltretur har høy servicegrad ovenfor kommuner og forhandlere

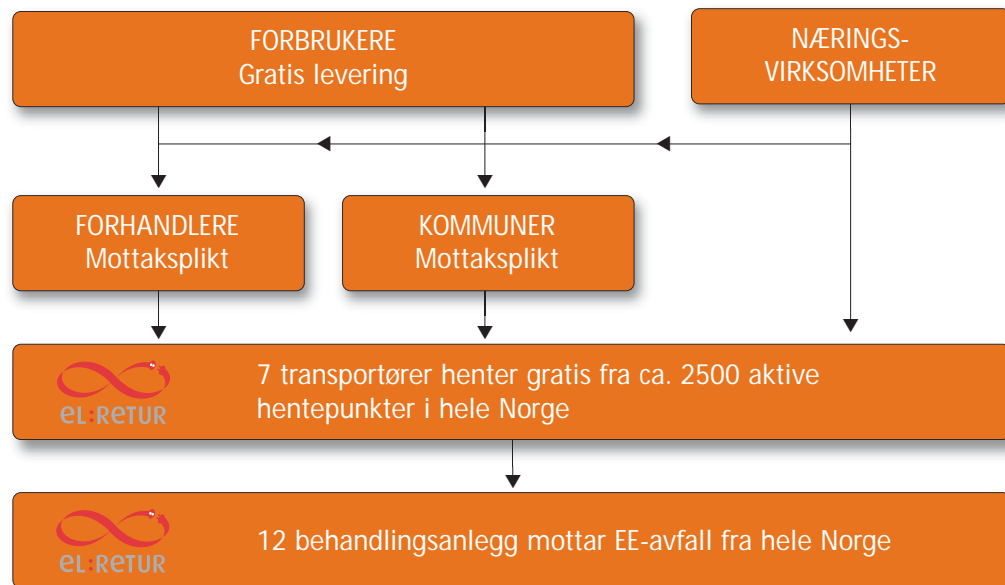
EE-avfall hentes ikke kun direkte av Elretur hos dem som er mottaksppliktige i henhold til EE-forskriften (forhandlere og kommuner), men også hos næringsvirksomheter som for eksempel verksteder, kontorer, industri og tilsluttede importører/ produsenter.

Elretur yter høy service overfor mottaksppliktige av EE-avfall. Avfall hentes vederlagsfritt direkte hos dem som er mottaksppliktige i henhold til EE-forskriften - forhandlere og kommunale mottaksstasjoner. Elreturs transportører kan også tilby vederlagsfri henting av EE-avfall, samt gi tilbud om leie av oppsamlingsutstyr mot et vederlag fra andre avfallsbesittere, som for eksempel fra import- og produksjonsbedrifter med en tilslutningsavtale med Elretur, næringsentre og større offentlige virksomheter. Dette gjøres i samsvar med Elreturs retningslinjer for henting av EE-avfall.

Elreturs behandlingsoperatører kan tilby vederlagsfritt mottak av EE-avfall fra virksomheter som driver innsamling av avfall og fra andre avfallsbesittere som selv ønsker å transportere sitt EE-avfall til behandling. Dette skal skje i samsvar med Elreturs retningslinjer for mottak av EE-avfall. Elreturs retningslinjer for henting og mottak av EE-avfall kan leses på www.elretur.no

Avfallsforskriftens kapittel om kasserte elektriske og elektroniske produkter sier følgende om reglene for retursystemet for EE-avfall:

- Forbrukere kan levere kasserte EE-produkter gratis til forhandler som selger samme type produkt, uten å kjøpe nytt
- Forbrukere kan levere kasserte EE-produkter gratis til kommunen, uavhengig av type produkt
- Næringsvirksomheter kan levere kasserte EE-produkter til forhandler som selger samme type produkt, mot gjenkjøp
- Næringsvirksomheter kan levere kasserte EE-produkter til kommunen mot et vederlag, uavhengig av type produkt
- Elretur skal ta i mot EE-avfall vederlagsfritt fra virksomheter som samler inn avfall forutsatt oppfyllelse av en del gitte kriterier

Samarbeidspartnere på innsamling og behandling 2006 – 2009

Elreturs samarbeidspartnere for inneværende kontraktperiode er beskrevet nedenfor.

Av kartet fremgår hvilke områder de forskjellige transportører betjener i perioden 1. juli 2006 til 30. juni 2009.

Medlemsbedrifter i Elretur AS

Listen omfatter 930 bedrifter og er oppdatert pr. 1. april 2008.

3M Norge AS
 A & M Electric Tools AS
 A Novo Norge AS
 A Novo Norge AS
 ABAS AS Cutrin Norge
 ABB AS
 Abra Servicesystem AS
 Access Mobility AS
 Acer Computer Norway AS
 Acte AS
 Actebis Computer AS
 AD Elektronikk AS
 Adax AS
 Adax AS
 Adexi AB
 Adimed AS
 Agfa Graphics N.V.
 Agfa Health Care N.V.
 Agon AS
 AH diagnostics AS
 Ahlsell Norge AS
 Aker Yards Electro AS
 Akke-Bantex AS
 AKS Innredning AS
 Akumed AS
 Akustikk AS
 Alcadon AS
 Alcatel-Lucent Norway AS
 Alcon Norge AS NO 975 933 164
 Alfa Dental Trøndelag AS
 Alfr. Clausen AS
 Algol Pharma
 Alternativ Data AS
 Alv Gjestvang Cutrin Norge AS
 Amajo AS
 AM-Hvitevarer AS
 AMO Advanced Med.Op. Norway AS
 Amway Norge
 Anacomp AS
 Andersen & Berge
 Andreas Ruuds Eftf. AS
 Animax International AS
 Apis Elektro A/S
 Apple Sales International
 Applera Norway Applera Europe
 Appliance Norge AS
 Arctic Heating AS
 Arctic Kulde Øst A/S
 Arctic Spas Massasjebad AS
 Aronsen AS
 Artisti AS
 AS Christiania Glassmagasin
 AS Jubilee
 AS Norsk Dental Depot
 AS Opal
 AS Sørensen og Balchen
 AS Wilfa
 Ascom (Norway) AS
 Ascot AS
 Astra Tech AS
 AT & T. Global Netw. Serv.Norg
 Atea Logistics AB
 Atelier Gylde Snittet AS
 ATLAS COPCO TOOLS AS
 Audio Aktøren
 Audio Media
 Audio Media Professional AS
 Audio Video Grimstad AS
 Audiocom AS
 Audiofreaks Peter Djordjevic
 Audio-Tech
 Audiotronics AS
 Audiovisuell Distrib. Bodø AS
 Aurora Group Norge AS
 AutoHifi AS
 Autronica Fire and Security AS
 Avab Cac AS
 Avaya Norway AS
 AVDesign Lys Lyd Bilde AS
 Avid Norway
 Avikom AS
 Avinor AS
 Avnet Nortec AS
 AVreform AS
 AXCOM AS
 AXXE Logistics
 B.Braun Medical AS
 B.G. Audio Import AS
 Bang & Olufsen AS
 Bang & Olufsen Expansion AS
 Bankenes Betalingsentral AS
 Bankenes Betalingsentral AS
 Barcom Labelling AS
 Barex Distribution AS
 Bastian AS
 Bausch & Lomb Nordic AB
 Baxter AS
 Baxter Healthcare S.A.
 Bayer AS, Norsk avd. utland
 BD Norge AS Med.tekn.senter
 Beach Mountain AS
 Bedriftssystemer AS
 Beha Elektro AS
 BEHA Fabrikker AS
 Belamarin AS
 Belanor AS
 Belco AS
 Beltone Norge AS
 Bema AS
 Bergman AS
 Bergsala AS
 Best Cellars AS
 Beverage System AS ANS
 Bewator AS
 Biltema Norge AS
 Binova AS
 Bionor AS
 Bio-Rad Laboratorie AB
 Black & Decker (Norge) A/S
 Black Box Norge AS
 Blindes Produkter AS
 BMH AS
 BO JO AS
 Bonnier Publication Int
 Bose Norge
 Boston Distribution AS
 Botneskilt AS
 Braillo Norway AS
 Bredengen AS
 Brightpoint Norway Norsk avd.
 Brother Norge AS
 BRP Norway AS
 Brynet AS
 Bryng Auto Custom
 BSH Husholdningsapparater AS
 Bwell AS
 Byggmakker Distribusjon
 Byggmakker Norge AS
 Bøve System AS
 Cafe Bar Norge AS
 Cale A.S
 Canal Digital Kabel TV AS
 Canal Digital Norge AS
 Candy Hoover OY
 Canon Europa N.V.
 Canon Norge AS
 Capi-Lux Norway AS
 Cardinal Trading AS
 Carrier Refrigeration Norway A
 Casio Europe GMBH
 Catalina Spas Norge AS
 Catena AS
 CBK Telecom AS
 Cee Energiteknikk AS
 CenCom AS
 Cephalon Norge AS
 Checkpoint Meto Norge AS
 Christiania Kaffebryggeri AS
 Clas Ohlson
 Clearwater 42 Holding AS
 Click AS
 Coca Cola Drikker AS
 Colgate-Palmolive Norge AS
 Collett AS
 Commax AS
 Commidt Midt-Norge Komm. AS
 Computer Rental Group AS
 Com-Scan Norge A/S
 Comway AS
 Cool Chili AS
 COOP Danmark
 Coop Norge AS
 Copy Center AS
 Corneliusen-Myhrvold Ind. AS
 Corus Bygg System AS
 Covidien Norge AS
 CRAFTEC AS
 Cray Inc.
 Cronograf AS
 Crossroads Loyalty Solution A
 Dade Behring AS
 Dako Norge
 Danderyds Snickeri AB
 Danmon Norge AS
 Dantax Norge AS
 Data Equipment
 Data Respons Norge AS
 Data-Call AS
 Datamatik AS
 Datelco A/S
 Daylight Produktreklame AS
 De Norske Bokklubbene AS
 Decotron AS
 Deltaservice Drammen AS
 Deltaservice Oslo AS
 Demostenes
 Dental Sør AS
 DESTO AS
 Detec AS
 Diacor AS
 Dica Industriprodukter AS
 Dicom Norge AS
 Didr.Mehn-Andersen AS
 DigiMek DA
 Dimplex AS
 Dipl. Ing Houm AS
 DNAH-Group AS
 DNH AS Den Norske Høytalerfabr
 DNS Norway AS
 Dometic Norway AS
 Doro AS
 Doro Nordic AB
 DreamTM Norway
 Drengen AS
 Dresser Wayne AB
 DSL Partner AS
 Duet-Audio DA
 Eastman Kodak Sarl
 Eaton Power Quality Norge
 EB Kontakt AS
 ebmpapst AS
 EC Partner AS
 Ecomed Helseprodukter
 Edan Produkter
 Eden Springs (Norway) AS
 Edvin Langørgen Cutrin Norge A
 Edwards Lifesciences AG
 Edwards Lifesciences Nordic AB
 Egil Syversen AS
 Egmont Serieforlaget AS
 Eico AS
 Eidolon AS
 Electra-Box Diagnostica AS
 Electra-Box Pharma NUF
 Electrolux Home Products AS
 Electrolux Professional AS
 Electronics Boutique Norway AS
 Elekta Instrument AB
 Elektro Brukt AS
 Elektroniske Betaling Systemer
 Elektronix AS
 Elektroskandia AS
 Elkjøp ASA
 Elkjøp Norge Grossist AS
 Elnor Import AS
 Elprice Holding AS
 Eltek AS
 Eltek Fire & Safety AS
 Eitel Networks AS
 EM Nordic AS
 Emteror Norge AS
 Emmegi Scandinav.AB Norw.Branc
 EMO AS
 Endomed AS
 ENEA AS
 Engmark Meteor AS
 Enjoy Sales AS
 Enklere Liv AS
 Epinor A/S
 Ergopluss AS
 Ericsson AS
 Esselte AS Norway
 ETAC AS
 Eufonia AS
 Eurocom Satellite Systems AS
 Euronics Norge AS
 Eurotek Lys og Lyd AS
 Expert Norge AS
 Expert Norge AS
 Express Logistikk Sverige NUF
 Extra Film A/S
 Falck Igel AS
 Fara ASA
 FEEDBACK AS
 Fender Scandinavia AB
 Ferno Norden AS
 Festival Engros A/S
 Fibex AS
 Finn Clausen Butikk & Resturan
 Flatsetsund Møb. & Trev.fab AS
 Flebu International AS
 Flexit AS
 Flikkerud Frisørengros AS
 Fluke Norge AS
 FOOD DIAGNOSTICS AS
 Force No AS
 Foss AS Fiberoptisk Systemsalg
 Fossil Norway AS
 Foto Phono AS
 Fotosentralen AS
 Four Leaf AS
 Fovi A/S, Pentax
 Franke Norge AS
 Freber Elektronikk AS
 Frico AS
 Frigoglass Nordic AS
 Frigotrade AS
 Frithjof E. Rasmussen AS
 Fugro Oceanor AS
 Fuji Medical System Norge AS
 Funk medical AS
 Furuno Norge AS
 Futur AS
 Gambro BCT Europe N.V./S.A.
 Gambro Norge NUF
 Game Stores Group Norway NUF
 Gastropartner AS
 GE Healthcare Cl.Sys.Norway AS

GE Healthcare Gmbh,filial Norg
 GE Vingmed Ultrasound AS
 GEAPP AS
 Geberit AS
 Gemalto Norge AS
 Gemsys AS
 General Electric
 Geo Instrument Service AS
 Gerdmans Innredninger AS
 Get a.s.
 Gettinge Norge AS
 Gewa AS
 Gina Tricot
 Globaltek Norge AS
 Globe International AS
 GL-Service
 GN ReSound
 Gohn Systemoppvask AS
 Gorenje AS
 Gram Commercial
 Gram Norge AS
 GRG Macab AS
 Groupe SEB Norge A/S
 Grundig Norge AS
 Guldvik Trading AS
 Gulmoen og Engh AS
 Gunnebo Nordic AS
 GYM2000 AS
 Gymline AS
 Gøte Lundblad AS
 H Ødegaard & Co. AS
 H.Kleiser AS
 Hadeland Produkter AS
 Halaas og Mohn AS FRAMO
 Hammer Motivasjon A/S
 Handelshuset Medic Norge AS
 Handicare AS
 Hand-Pro AS
 Hands ASA
 Hans H. Schive
 Harald Thorsen Cutrin Norge AS
 Harman/Neby AS
 Hasbro Norway AS,filial av LTD
 HCAG AS (H.C. Andersen Group)
 Heco Laboratoriestyr AS
 Helge Rosenlund Cutrin Norge AS
 Helkama Grepa AS
 Helse Bergen HF
 Hennig-Olsen Is A/S
 HEPRO AS
 Herman Lepsøe AS
 Hewlett-Packard Norge AS
 Hi-Fi Center A/S
 Hi-Fi Klubben AS
 Hifi Klubben Tromsø
 HI-FI Ålesund AS
 Hitachi Data Systems AS
 Hitachi Europe AB, Norwegian
 Hitachi Europe Ltd.
 Hjelpemiddel-Levrandøren AS
 Hjelpemiddelspesialisten AS
 Hobbysport AS
 Holars AS
 Holger Teknologi AS
 Holst & Fleischer AS
 Holst & Tharaldsen A.S.
 Holund Elektronikk AS
 Home Appliance Nordic AS
 Home Appliance Nordic NUF
 Home Design AS
 Howard AS
 HTH Kjøkken AS
 Hunter Douglas Norge AS
 Hydac AS
 HYDROAPA Norge AS
 Hyttetoget AS
 Haaland & Hamre AS
 IBM AS
 IBM AS (IMPL (BV)
 IBM AS (InfoPrint Int.)
 Ibsen Studio Distribution
 ICA Norge AS
 ICAS AS
 ICE Audio AS
 ICT-Auction AS
 ID Musikk AS
 Ide House of Brands
 Ifo Electric AS
 IKEA AS
 IKEA Handel & Eiendom A/S
 IKEA Supply AG
 IKM Instrutek AS
 IKM Testing AS
 Illums Bolighus Oslo,
 Indesit Company Norge AS
 Industribehov Molde AS
 Infiniti Medical AS
 InfoCare ASA
 InFocus Norge AS
 Ing. A.H. Feragen
 Ingeniør Per Grov A/S
 Ingeniørfirma Knut J. Bø AS
 Ingram Micro AB
 Inneklimateknikk A/S
 Intelecom Norge AS
 Inteno Broadband Techn. AS
 Inter Instrument AS
 Inter Sew Norge AS
 Interconnect AS
 Interfoto AS
 Inter-Gastro AS
 Intra AS
 Invacare International SARL
 Inventum Scandinavia AB
 Inventum Scandinavia AS
 Invision AS
 IPnett AS
 IPSO Norge AS
 ISAS B.V. c/o IBM
 ISDALEN AS
 IT Instrument Teknikk AS
 IT Løsninger no.as
 IT Partner Møre AS
 Italian Design AS
 ITC, Intermec Technologies AS
 J.L. Carlsen AS
 Jacobsen Dental As
 Jamo Norge AS
 Jan F. Andersen AS
 Japan Photo Holding Norge AS
 JEDE AB NUF
 Jede Norge A/S
 Jernia AS
 Jevanord AS
 Jiwestone Music Production AS
 Johnson & Johnson AB
 Jostein Strømme AS
 Jotron Electronics AS
 Jula Norge AS
 JVC Norge AS
 JVC Professional Europe NUF
 Jørgen Gustavsen daCapo Hi-Fi
 Kaffehuset Friele AS
 Kaffeknappen Norge As
 Kapt International AS
 Kasse og Butikkdata AS
 Keis AS
 Kelvin AS
 Ken-Nimo AS
 Kervel Fabrikken
 KIBI Norge AS
 KIR-OP AS
 Kitron Arendal AS
 Kitron Microelectronics AS
 Kjaerulff 1 AS
 Kjell Stensvik AS
 Klima- & Varmeteknikk AS
 Klubben AS
 KM Electronics AS
 Kodak Norge AS
 Konica Minolta Buss.Sol.Norway
 Kontor Document Systems AS
 Kontor Informasjonsteknologi A
 Krepro AS
 Kruuse Norge AS
 Kvalsvik Produksjon
 Kyocera Mita Norge NUF
 Kährs Norge AS
 Kärcher AB
 L.Sound AS
 L'EASY AS NUF
 Labrum AS
 Laerdal Medical AS
 Lanse 3-Play AS
 Lars Farnes AS
 Last Mile Communication AS
 Lego Norge AS
 Lenovo Technology B.V
 Leteng AS
 Lexmark Norge
 LG Electronics Norway AS
 LIC Scadenta AS
 Lidl Norge
 Lier Fibernet
 Lindbak Distribusjon AS
 Lindbak Gruppen AS
 Lindbak Retail Systems AS
 Livecom NUF
 Ljudia Norge
 Ljungmann Engros AS
 Logijor AS
 Logitech Europe S.A.
 Luth Gruppen AS
 Luthman Norway AS
 Lux Norge AS
 LVI Elektron Optikk AS
 Lyd & Bilde Spesialisten AS
 Lyd Systemer AS
 Lydkroken AS
 LydRommet AS
 Lyreco Norge AS
 Lys & AV-Teknikk AS
 Lyse Elnett AS
 Lyse Energi AS
 Lyse Tele AS
 Læremiddel Norge AS
 Machine Products AS
 Maerz Ofenbau AG
 Magnar Eikeland AS
 Mandal veveri AS
 Mare Safety AS
 Marios Musikk AS
 Maritech AS
 Mark Information Norge NUF
 Mascot Electronics AS
 Master Norge AS
 Matec Maskiner AS
 Matriks AS
 Mattel North. Europe AS Norway
 Max Johanson's Eftf A/S
 Max Manus AS
 Maxi Import AS
 MDS Norge AS
 Mebi AS
 Meca Norway AS
 Med Probe AS
 Medeco AS
 Medema-gruppen AS
 Medguard AS(slettet Brønnøys)
 Media Components EMCOM AS
 Medinor ASA
 Mediplast AS
 Medisan AS
 Medisinsk Reg.og Analyse AS
 Medit AS
 Medtronic Norge AS
 Medus AS
 Mercor Technologies AS
 Merivaara AS
 Merx Team AS
 Metric AS
 Metric Industrial AS
 Microgenics GmbH
 Micros Fidelio Norway AS
 Microsoft Ireland Operat. Ltd.
 Midelfart Sonesson AS
 Miele AS
 Mikil DA
 Miljø Engros AS
 Minibar Norge AS
 Mobitech AS
 Modum System AS
 Molift Group AS
 Monacor Norge
 Mono AS
 Morgan Instrument Norge AS
 Multi Dynamic Systems ANS
 MultiQ AS
 My Choice Distribution AS
 Myhrvold Strøkjøkken AS
 Mytra AS
 Mölnlycke Health Care AS
 NCR Norge AS
 Neby Hifi Concept AS
 Neonreklame ANS
 Neopost Norge AS
 Nera Networks AS
 Nerliens Meszansky AS
 Nespresso Norge
 Net El Torget AS
 NetCom AS
 Netel AS
 Net-Nor AS
 Netonnet NUF
 NetTec AS
 Netthandelen Norge AS
 NEU Norsk Eksport Utvikling AS
 NHS Transmisjoner AS
 NIBU AS
 Nikon Nordic AB NUF
 Nilfisk-Advance AS
 Nilson Group AB filial Norge
 Nilson Group AS
 NiSec AS
 Nitec AS
 nLogic AS
 Noby AS
 Nokia Corporation NUF
 Nokia Norway AS
 Nokia Siemens Networks Norge A
 Noratron AS
 Nord Datasenter AS
 Nord Teledistribusjon AS
 NOR-DAX AS
 Nordic Arena AS
 Nordic Fitness AS
 Nordic Medical Supply AS
 Nordic Power Norge As
 Nordic Trading AS
 Nordisk Film AS
 Nordisk Mobiltelefon AS
 Nordisk Mobiltelefon Norway AS
 Norild AS
 Norkring AS
 Normann Etek AS
 Normeca AS
 Normed AS
 Norpe AS

Norsik AS
 Norsk Audioteknikk AS
 Norsk Fitness AS
 Norsk Hjelpemid. Med-Kjemi AS
 Norsk Hjelpemiddelservice AS
 Norsk Lotteridrift ASA
 Norsk Lydteknikk AS
 Norsk Musikk Distribusjon AS
 Norsk Musikkimport AS
 Norsk Tid AS
 Norstar AS
 Nortema AS
 Nortime AS
 Nortronicom AS
 Nortura BA
 Norwegian Cust. Media Solut AS
 Norwegian Toy Import AS
 Novema Aggregater AS
 NSE AS
 NSN Finland OY
 Nutricia Norway AS
 Nye Expo Service AS
 Nytt & Nyttig AS
 Nøttekongen AS
 O.J. Dahl
 OBH Nordica Norway AS
 Oceaneering AS
 Océ-Norge A.S.
 OfficeLine edbergen AS
 Offitec AS
 OKI Systems (Norway) AS
 OKI Systems(Sweden) AB
 Olympus Norge AS
 One2Com AS
 ONEMED AS
 Optical Storage AS
 Optura AS
 Organon AS
 OrtoMedic AS
 Os Husdyrmerkefabrikk AS
 Osjord AS
 Oslo Lufthavn AS
 Osnes Nordic Group AS
 Oticon AS
 Otrum AGA
 Ovesco AS
 Oy Vestel Scandinavia Ab
 Pan Vision AS
 Panasonic Norge Branch of Pana
 Panorama AS
 Park Air System AS, avd. Oslo
 Patos AS
 PeBE Com AS
 Peltor AB
 PerkinElmer Norge AS
 Permobil AS
 PetroOnline AS
 PF Clipper Concept AS
 Philips Consumer
 Philips Norge AS
 Phonak AS
 Picomed AS
 Pioneer Norge AS
 Pitney Bowes Norge AS
 PJA-Service AS
 Polarbad Bergen AS
 Polarbad Norge AS
 Polarbad Vest AS
 Polaris Electronics Norge AS
 Posten Norge AS
 Posten Norge AS
 Postrom Maskiner AS
 PreCare Holding AS
 Presentations Data AS
 Prior Norge, Konsernet
 Procter & Gamble Norge AS
 Product Line AS
 Professional Refrigeration AS
 Profil-Data AS
 Profitec AS
 Projectiondesign AS
 Prolyd AS
 Promont, Morten Skau
 Pronav AS
 ProPartner AS
 PSI Systems AS
 PSS-Profess. Sound Systems AS
 Puls AS
 PV Import AS (NUF)
 Q-Free ASA
 QP Vision AS
 Quality Spas Nordic AS
 R. Kjøngsen Cutrin Norge AS
 Racom AS
 Radio Communication Systems AS
 Radio Televisjon AS
 Rational Norge AS
 Redcats AS
 Redningsselskapet
 Rema 1000 Norge
 Rema Trading AS
 ResMed Norway AS
 Retro Electric AS
 Reuro AS
 Rex Copyline Norge AS
 RH Semitronic AS
 Rich. Andvord AS
 Ricoh Norge AS
 Rieber & Søn ASA, Grillfagmann
 Rikall Norge AS
 Robert Bosch AS
 Rodenstock Norge AS
 Roderik - Jako AS
 Rohde & Schwarz Norge AS
 Roland Scandinavia
 Rolf Davidsen Helseagent. AS
 Roma Mineralvannfabrikk
 Romex ANS
 Rosenmeier Electronics AS
 Rosings Industrier AS
 Ruukki Norge AS
 Røde Kors Automatene
 Rønning Maskin AS
 Røros Metall A/S
 Røros Metall AS
 S.Siedle & Söhne avd.Norge NUF
 Sabb Motor
 Sagem Comm.Nordic AB,Norway
 Salongutstyr as
 Samsung Electronics Nordic AB
 Sandvik AS
 Sarstedt AS
 SCA Hygiene Products AS
 Scan Coin AS
 Scandec Systemer AS
 Scandiafilm AS
 Scandinavian Appliance AS
 Scandinavian Home Products AS
 Scanditoy AS
 Scanmatic AS
 Scan-Med AS
 Scanor AS
 ScanSecure AS
 Schibsted Trykk AS
 Schneider Electric Norge AS
 Schott Termofrost AS
 Securitas Cash Handling Serv.AS
 Securitas Systems AS
 Selecta AS
 Selek Norge AS
 Sennheiser Nordic
 Serono Nordic AB Nuf
 Sharp Electronics Norge
 SHG.NO AS
 SHOE-D-VISION Norge AS
 Siba Norge, Filial Av Siba AB
 Siemens AS. Regnskapservice
 Siemens Building Technolog. AS
 Siemens Home and Office Comm.
 Siemens Med.Solution Diagnost.
 Siemens Medical Solu.Diagn. AS
 Sigmund Lothe as
 SIGNCOM AS
 SILICON GRAPHICS AS
 Silva Norge AS
 Simba-Dickie Nordic AS
 Sipano Norge A/S
 Siv. Gisle Kringsvoll AS
 Siv. ing. Benum AS
 Siv.ing. Njål Hansson AS
 Skandinavisk Elektronikk AS
 Smart Club AS
 Smith & Nephew AS
 SMS Development & Support AS
 SOKO AS
 Sony Norge
 Sophus Clausen AS
 Sorin Group Norway
 Spatec Norge AS
 Sport Supply Int. AS
 Staubo Elektro-Maskin AS
 Stera Produkter AS
 Steria AS, Regnskapsavd.
 Sting Nordic AS
 Strekmenn AS
 Stryker Norge NUF
 Strømberg Distribusjon AS
 Studiosystem AS
 Stålprofil AS
 Sun Microsystems AS
 Sun Microsystems Glob.Serv.BV
 Sunbelt Massasjebad Norge
 Sunrise Medical AS
 Surfermp3 AS
 SVAS svalland as
 Svea Scandinavia AS
 Svedbergs i Dalstorp AB
 Swedish Match Norge AS
 Syn- Support AS
 Sømsenteret AS
 T & T Nordic AS
 T. Myhrvold AS
 T. Aa. Import AS
 Tagarno Norge AS
 Tandberg Data ASA
 Tandberg Telecom AS
 Tantec Norge AS
 Target United AS
 Teamcom AS
 Teamnett AS
 Tech Data Norge AS
 TechniSat Force Digital NO AS
 Techno Scan AS
 Technoblock Norge AS
 Technomedics Norge AS
 Teknologisk Institutt AS
 Tekon AS
 Tele Scan AS
 Telefonselskapet AS
 Teleinstrument AS
 Telenor AS
 Telenor Mobil AS
 Telenor Telecom Solutions AS
 Telenor Telehuset AS
 Telering AS
 Teltronik AS
 Temperato A.von der Lippe
 Temperato Espressomaskiner AS
 Temptech AS
 Tempus AS
 Teradata Norge AS
 TESS engros as
 Thales Norway AS
 Thara Import AS
 The Swatch Group Nordic
 Thermex Scandinavia AS
 Thermo Control AS
 Thermo King Norge A/S
 Thomas Hill AS
 Thomas Strømmen AS
 Thomeé Norge AS
 Thomson Multimedia Sales Europ
 Thomson Multimedia Scandinavia
 Thorn Norge AS
 Thrane & Thrane Norge AS
 Tingtec AS
 TJ Lyd & Bilde AS
 TK-TECH Timo Kananen
 Tomra Butikkssystemer AS
 Tomra Production AS
 Tomra Systems ASA
 Topcom Nordic AS
 TOP-TOY AS
 Torger S. Iversen AS
 Torshov Bilrekvisita AS
 Toshiba Tec.Nordic AB, Norge
 TOYCO AS
 Transport Data System AS
 Trias AS
 Triax AS
 Trimag AS
 Trimakk ANS
 Tryland Tekniske
 TTE Europe SAS
 Tura Scandinavia AB
 TV-Shop AS, Norway
 Umoe IKT AS
 Underholdningsservice AS
 Unisys Norge AS
 Unomedical AS
 Upgrade Communication
 Variant VVS Norge AS
 Vario Sport AS
 Varodd AS
 Varta Consumer Batteries AS NU
 Velvære-Grossisten AS
 Vendromatic AS
 Vensafe ASA
 Ventana Medical Systems Ltd.
 Vestfold Audio AS
 Vest-Kjøll AS
 VHF Communication AS
 Viasat AS
 vibe easy Train
 Vicon Norway AS
 Video System AS
 Vigeland & Co AS
 Viken Fibernet AS
 Vingmed AS
 VIP Domotec Norge
 Vizada AS
 Vizada Networks AS
 VN Leker AS
 VSM Norge AS
 VS-Safety AS
 VTEK AS
 VWR International AS
 Waterlogic Scandinavia AS
 Waters AS Norge
 Watski AS
 Wave Technologies AS
 Weber-Stephen Nordic
 WEEE Recycling AS
 Westron AS
 Whirlpool Nordic AB NUF
 Whirlpool Nordic OY
 Whirlpool Norge AS
 Wincor Nixdorf AS
 Windata AS
 Winner International AS
 Witre AS
 WJ Business Partner
 Xerox AS
 Xerox Ltd.
 XPonCard AS
 Yamaha Motor Scand.AB, NUF
 Yamaha Scandinavia AB NUF
 Yit Building Systems AS
 Zenitel Norway ASA
 Zenitel Wireless Norway AS
 Zinzino AS
 Zodiac Norge AS
 ZTE Corporation
 ZTE Norway AS
 Øvrebo Rehabilitering AS
 Aastra Telecom Norway AS

DÅRLIG DAG?

Ingen grunn til å la det gå utover miljøet!

Småelektronisk avfall som blir dumpet i søpla er skadelig for miljøet. Vær med og ta ansvar. Levér alt som går på strøm eller batterier til en kommunal mottaksstasjon eller en forhandler av tilsvarende produkter. Et lite tiltak som gjør stor forskjell.

ELRETUR AS
Fyrstikkalléen 3B
Postboks 6454 Etterstad
0605 Oslo
Telefon: 23 06 07 40
Telefaks: 23 06 07 41
E-mail: adm@elretur.no

www.elretur.no